

„Egyszemélyes stúdiók” – Animátorok a YouTube-on

Árvai Natália

SZTE BTK

arvainatalie@gmail.com

A dolgozatomban azzal a céllal született, hogy felmutasson egy olyan médiaipari szegmentumot, amely csaknem láthatatlan a tudományos diskurzusban: a YouTube-on kibontakozó animációs ipart. Fő fókuszában a youtuber animátorok motivációi, tevékenysége és az annak helyszínéül szolgáló platform, a YouTube áll. A szegmentum képviselőire „egyszemélyes animátorokként” hivatkozom, hiszen munkájuk az ötlettől egészen a megvalósításig tart, amelyet mind gyakran ők maguk, egyedül végeznek, a korábbi hagyományos rajzfilmipar munkafolyamataival szemben, ahol majdnem minden fázis külön dolgozóra jutott.

Az animáció egyre nagyobb jelenléttel bír a YouTube-on az utóbbi években, bár az itt megjelenő animációk nem mindig maradnak a platformon, sok tartalom átvándorol a tartalommegosztóról a tévébe vagy a streamingcsatornákra. Tényleg lehetséges saját animációs sorozatot indítani úgy, hogy valaki a YouTube-on amatőr animátorként tevékenykedik? Hogyan dolgoznak ezek az alkotók? Létezik egy bizonyos piaci rés, amelyet ezek a youtuber animátorok töltenek be? Ilyen és ezekhez hasonló kérdésekre kerestem a válaszokat a kutatásomban, amely során kevert (főleg strukturált) interjúkat készítettem hat YouTube-on tevékenykedő animátorral. Emellett összesen huszonegy animátor csatornáját vizsgáltam (mind külföldieket, mind magyarokat), amelyeket tipizáltam a tartalmaik alapján, hat kategóriába sorolva őket. Kutatásomban megkülönböztetek sztorialapú animációkat, rajongói attitűdből születő alkotásokat, valamint megjelennek az olyan tartalomgyártók is, akik nem maguk készítik el az animált videóikat, hanem különböző animátorokat kérnek fel a munkájuk megvalósítására. Mindemellett összevettem a hagyományos médiamodell rajzfilmiparát az új részvételiségen alapuló szegmentummal és rávilágítottam a két terület közötti különbségekre és hasonlóságokra.

A korábbiakban feltett kérdésemre, miszerint „létezik egy bizonyos piaci rés, amelyet ezek a youtuber animátorok töltenek be?”, a válaszom az, hogy létezik: ez a YouTube-on kibontakozó animációs ipar, amelyben már nem professzionális animátorok és szakemberek dolgoznak, hanem ezek a lelkes, amatőr tartalomgyártók.